

Број: 22/21
Датум: 02.08.2021.

МИНИСТАРСТВО ЗА БРИГУ О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ

**-Радној групи за израду текста Нацрта закона о изменама и допунама Породичног закона-
- н/р председнику Радне групе-
- н/р заменику председника радне групе-**

Булевар Михајла Пупина 2 (Палата „Србија“ Београд)
11000 Београд

Предмет: Иницијатива за измену чланова Породичног закона

Циљ ове иницијативе за измену чланова Породичног закона је да се Породични закон ("Сл. гласник РС", бр. 18/2005, 72/2011 - др. закон и 6/2015) усагласи за Законом о посредовању у решавању спорова ("Сл. гласник РС", бр. 55/2014), имајући у виду да закони различито уређују поступак посредовања у брачном спору. Судије најчешће тумаче посредовање по Породичном закону, по коме посредовање спроводи суд, на рочишту које се одржава пред судијом појединцем и који се састоји од рочишта за покушај мирења и рочишта за покушај нагодбе. Поступак мирења се по Породичном закону може поверити надлежном органу старатељства и брачном или породичном саветовалишту (који углавном немају лица са лиценцом министарства правде за посредовање по Закону о посредовању у решавању спорова), односно другој установи која је специјализована за посредовање у породичним односима (такве установе осим већ поменутих установа социјалне заштите не постоје у РС), због чега су поступак мирења свели на обичну формалност и брзи прелазак на судски поступак, без упућивања странака на посредовање и покушај мирног решења брачног конфликта, што је противно Упутству за унапређење медијације у Републици Србији, које су дана 28.06.2017. године заједнички донели председник Врховног касационог суда и Високог савета судства и министар правде Републике Србије.

С друге стране, Закон о посредовању у решавању спорова, дефинише посредовања на начин да стране у поступку могу да се одреде за прекид судског поступка у било којој фази решавања насталог спора и одлуче се за поступак посредовања. Посредник у овом случају је лице које има лиценцу за посредовање и уписано је у регистар посредника који води Министарство правде. Стране у спору саме и споразумно одређују посредника, а могу затражити да посредника одреди суд или други орган пред којим се води поступак из регистра посредника Министарства правде РС.

Имајући у виду да ова два закона различито дефинишу поступак посредовања у брачном спору, да постоји потреба за усклађивањем чланова закона и поступање по Упутству министра правде, председника Врховног касационог суда и Високог савета судства, да постоји неодложна потреба за брисањем чланова Породичног закона који дефинишу поступак мирења и нагодбе, а који су постали пука формалност и који су обесмислили могућност мирног решења спорног односа, предлажемо следеће измене дела породичног закона који се односи на поступак посредовања:

ПРЕДЛОГ 1

Наслов изнад члана 229. „Садржина поступка посредовања“ мења се насловом „Појам посредовања“

Текст члана 229. брише се и додаје се нови текст;

„Посредовање је поступак у којем стране добровољно настоје да спорни однос реше путем преговарања, уз помоћ једног или више посредника, који странама помаже да постигну споразум (у даљем тексту: посредовање).“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим предлогом мења се дефиниција посредовања као поступак мирења и поступак нагодбе и дефинише се посредовање у складу са чланом 2 . Закона о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 2

Текст члана 230. тачка 2. подтачка 1. брише се. Подтачка 2. постаје подтачка 1. и тако даље.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Право на приступ правди не подразумева само право на приступ суду, него и на алтернативне начине решавања спорова. Један од партнера није у могућности да трпи судске трошкове и не жели да излаже себе и децу траумама судског поступка, па му, без обзира на став једног од супружника, треба дати шансу на могућност алтернативног начина решавања спора.

ПРЕДЛОГ 3

Члан 231. мења се и гласи:

Посредовање спроводи физичко или правно лице које испуњава услове за обављање посредовања прописане законом, има дозволу за посредовање и уписано је у Регистар посредника који води министарство правде РС.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Стари текст Породичног закона каже да посредовање спроводи суд, односно да судија руководи посредовањем, што је у супротности са Законом о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 4

Чланови од 232. закључно са 246. бришу се.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Чланови Породичног закона 232-246 ближе дефинишу поступак мирења и нагодбе, који су се у пракси свели на изјаву једне од страна у спору да не жели мирење, након чега се породица уводи у судски поступак, мимо Упутства за унапређење медијације у Републици Србији по Закону о посредовању у решавању спорова од дана 28.06.2017. године и члана 11. Закона о парничном поступку, који налаже суду да упуте странке на медијацију или на информативно рочиште за медијацију, у складу са законом, односно да укаже странкама на могућност за вансудско решавање спора медијацијом или на други споразуман начин.

ПРЕДЛОГ 5

После наслова „Како се спроводи посредовање“ додаје се нови члан 232. који гласи:

Уколико стране у спору нису закључиле споразум о разводу брака, вршењу родитељског права или се добровољно, пре покретања судског поступка определиле да свој спор реше мирним путем у поступку посредовања, суд ће по пријему тужбе за развод брака, заказати рочиште на коме ће упутити стране у спору на вансудско решавање спора мирним путем у поступку посредовања и одредити застој судског поступка од највише 60 дана, за које време стране у спору треба да доставе суду закључен споразум о решавању спора посредовањем или одлуку изабраног посредника да се поступак обуставља, јер даље вођење поступка није целисходно, након чега се наставља решавање брачног спора у судском поступку.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Текст овог члана прати правне тековине Европске уније и савремену праксу у области примене медијације у породичним односима као и Упутство за унапређење процеса медијације у РС, које су донели председник Врховног касационог суда, Високог савета судства и министар правде Републике Србије.

ПРЕДЛОГ 6

После новог члана 232. додаје се наслов „Избор посредника“ и нови члан 233. који гласи:

Стране споразумно одређују једног или више посредника за решавање њиховог спора мирним путем, а који испуњава услове превиђене чланом 231. овог Закона. Стране у спору могу затражити да посредника одреди суд или други орган пред којим се води поступак, из регистра посредника министарства правде РС.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Текст овога члана је усаглашавање са чланом 20. Закона о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 7

После новог члана 233 додаје се наслов „Споразум о приступању посредовању“ и нови члан 234. који гласи :

Стране и посредник закључују споразум о приступању посредовању у писаној форми којим потврђују избор посредника, уређују међусобна права и обавезе у складу са начелима посредовања, утврђују трошкове посредовања и друга питања од значаја за спровођење посредовања. Овај Споразум посредник доставља суду у случају да стране у спору нису постигле договор за мирно решење спора, односно уз одлуку да се поступак посредовања обуставља због нецелисходности.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овај текст је усаглашавање са чланом 19. Закона о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 8

После новог члана 234 додаје се наслов „Искључење посредника“ и нови члан 235. који гласи:

Посредник не може бити судија који поступа у предмету поводом спорног односа, односно службено лице које одлучује о захтеву страна у вези са спорним односом у управном или неком другом поступку.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Усаглашавање са чланом 21. Закона о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 9

После новог члана 235 додаје се наслов „Окончање поступка“ и нови члан 236 који гласи:
„Поступак посредовања окончава се:

- 1) закључењем споразума о решавању спора посредовањем;
- 2) одлуком посредника да се поступак обуставља, јер даље вођење поступка није целисходно;
- 3) изјавом једне стране да одустаје од даљег спровођења поступка.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Усаглашавање са чланом 24. Закона о посредовању у решавању спорова.

ПРЕДЛОГ 10

После новог члана 236 додаје се наслов „Посредовање по истеку застоја судског поступка“ и нови члан 237. који гласи:

Поступак за мирно решење спорног односа може се покренути и након истека застоја судског поступка, све до правноснажног окончања поступка, након повлачења тужбе од стране тужиоца у складу са Законом.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Имајући у виду да застој судског поступка због поступка посредовања може бити одређем само једном, није искључено да стране у спору, уколико касније у току судског поступка постигну сагласност, наставе са споразумним уређивањем њиховог односа на начин како предвиђа Закон о парничном поступку.

Молим Вас да у случају да чланови радне групе нису сагласни са предлогом за измену појединих чланова, молим Вас да се бар уваже предложене измене члана 229, који дефинише посредовање као поступак за покушај мирења и поступак за покушај нагодбе, који у пракси обесмишљавају покушај мирног решења брачног спора и у супротности су за Законом о посредовању у решавању спорова.

Председник Управног одбора

Зоран Перишић

